

Ministerul Fondurilor Europene

Marcel Boloș, ministrul Fondurilor Europene: "Mizăm pe o descentralizare a implementării și apropierea de beneficiari"

Anul viitor este primul din noua programare bugetară 2021-2027 la nivelul Uniunii Europene iar România ar trebui să fie pregătită să absoarbă cât mai repede o parte semnificativă din cei peste 30 de miliarde de euro negociați cu Comisia Europeană.

Marcel Boloș, ministrul Fondurilor Europene, spune că a creat, cu 8 luni înainte de începerea noului exercițiu financiar, cadrul legal prin care autoritățile locale pot pregăti portofoliul de proiecte de infrastructură pentru 2021 - 2027.

Programul operațional Infrastructură Mare se împarte pe două direcții

Programele operaționale propuse pentru perioada de programare 2021-2027 vor asigura investiții importante în domeniul infrastructurii. Astfel, investițiile din actualul Program Operațional Infrastructură Mare se vor regăsi în două programe operaționale, respectiv Programul Operațional Dezvoltare Durabilă prin care se va acorda sprijin financiar pentru domeniile energie, managementul riscurilor și protecția mediului și Programul Operațional Transport care va oferi sprijin pentru domeniul transport.

Referitor la Programul Operațional Regional acesta își schimbă paradigma, ia în considerare lecțiile învățate și se transformă dintr-un program gestionat centralizat în programe operaționale gestionate la nivel de regiune. "Mizăm pe o descentralizare a implementării și apropierea de beneficiari. De asemenea, promovăm astfel și obiectivul propus de Comisia Europeană, o Europă mai aproape de

■ **Investițiile din actualul POIM se vor regăsi în două programe operaționale: Programul Operațional Dezvoltare Durabilă prin care se va acorda sprijin financiar pentru domeniile energie, managementul riscurilor și protecția mediului și Programul Operațional Transport care va oferi sprijin pentru domeniul transport.**

Marcel Boloș, ministrul Fondurilor Europene

cetățenii săi", subliniază Marcel Boloș, ministrul Fondurilor Europene.

Stadiul negocierilor în Cadrul Financiar Multianual 2021 - 2027

În Cadrul Financiar Multianual 2021 - 2027, până la acest moment Guvernul a utilizat propunerea avansată de Comisia Europeană în anul 2018. "Așa cum cunoașteți, de la acel moment au avut loc mai multe runde de negocieri la nivel de lider/șef de stat sau de guvern, dar nu s-a ajuns la un acord", spune ministrul Boloș.

În contextul izbucnirii crizei provocate de noul tip de coronavirus, atât la nivel european, cât și al statelor membre, au fost implementate măsuri pentru a genera o reacție cât mai rapidă și mai eficientă la efectele produse de răspândirea Covid-19.

"În prezent se lucrează la modificarea propunerii inițiale întrucât dorim ca viitoarele regulamente de implementare a fondurilor

europene să țină cont de cerințele de investiții masive ca răspuns la criza economică generată de noul coronavirus și efectele post-pandemie", spune ministrul Marcel Boloș.

Dezangajarea de fonduri în POIM și POR nu va afecta negocierile pentru 2021 -2027

În susținerea unor măsuri pentru implementarea mai rapidă a proiectelor finanțate din fonduri europene, experții MFE au arătat că există riscul de dezangajare a peste 2 miliarde de euro la nivelul tuturor programelor operaționale. Cele mai mari valori sunt pentru POIM – peste 778 milioane de euro și POR – peste 740 milioane euro.

Însă, se pare că acest risc nu afectează negocierile pentru bugetul perioadei 2021-2027. Ministrul Fondurilor Europene spune: "Nu există o legătură între o potențială dezangajare de fonduri în actuala perioadă de programare și alocarea fondurilor pentru perioada

■ Programul Operațional Regional trece de la gestionarea centralizată la programe operaționale gestionate la nivel de regiune.

2021 - 2027. Alocarea de fonduri din partea Comisiei Europene prin Cadrul Financiar Multi-anual este făcută la nivelul întregii țări, pe tipuri de regiuni, în baza metodologiei Berlin, descrisă în regulamentul privind dispozițiile comune. În ceea ce privește riscul de dezangajare (nu putem face afirmații la acest moment) autoritățile române depun toate eforturile pentru a preîntâmpina acest risc coroborat cu o serie de măsuri întreprinse pentru a combate efectele provocate de epidemia de Coronavirus”.

686 de localități au nevoie de proiecte pentru infrastructura de apă

Pentru proiectele de infrastructura de apă și apă-uzată există prevederi ale directivelor europene în domeniu cu termen de conformare depășit.

Ministrul Boloș subliniază că investițiile pentru conformare au reprezentat și vor reprezenta în continuare pentru Ministerul Fondurilor Europene o prioritate strategică pentru finanțare. Aceasta atât din perspectiva îndeplinirii angajamentelor din Tratatul de aderare, cât și pentru a asigura îmbunătățirea condițiilor de viață și recuperarea decalajelor de dezvoltare la nivel național.

În sectorul de apă, în vederea implementării și conformării cu prevederile Directivei 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, România a obținut perioade de

tranzitie până la 31 decembrie 2015. Ministerul Sănătății (prin Direcțiile de Sănătate Publică) are atribuții în supravegherea și controlul monitorizării calității apei potabile, precum și de informare și raportare a calității apei potabile, în timp ce obligația de asigurare a conformării la calitatea apei potabile revine, potrivit legii, producătorilor de apă. Conform ultimelor raportări, în urma centralizării efectuate la nivel național pentru anul 2018 de către Institutul Național de Sănătate Publică având la bază situațiile transmise de Direcțiile de Sănătate Publică județene a rezultat un număr de 686 localități neconforme pentru unul sau mai mulți parametri pentru care au fost solicitate perioade de tranziție. Astfel, deși au fost înregistrate progrese, apa nu îndeplinește în totalitate criteriile de calitate, în special în zonele mici de aprovizionare. În același timp, conform Raportului Băncii Mondiale Romania Water Diagnostic Report: Moving toward EU Compliance, Inclusion, and Water Security 2018, România rămâne una dintre țările cu rata extrem de scăzută de conectare a populației la sisteme de furnizare a apei potabile.

În sectorul de apă uzată, în vederea implementării și conformării cu prevederile Directivei Consiliului 91/271/EEC din 21 mai 1991 privind epurarea apelor uzate urbane, România a obținut perioade de tranziție până la 31 decembrie 2018, cu termen intermediar (31 decembrie 2015) pentru aglomerările mai mari de 10.000 locuitori echivalenți (l.e.) Având în vedere faptul că aceste termene au fost depășite, pentru aglomerările urbane peste 10.000 locuitori echivalenți, în data de 8 iunie 2018, Comisia Europeană a transmis

autorităților române scrisoarea de punere în întârziere în cauza 2018/2109.

Prin urmare, alocarea și eficientizarea utilizării fondurilor europene în sectorul de apă și apă uzată și adoptarea de măsuri pentru evitarea procedurilor de infringement reprezintă priorități strategice la nivel național.

În acest sens, subliniem următoarele aspecte:

- În cadrul POIM 2014 - 2020, gradul de contractare pentru proiectele regionale de apă și apă uzată este în prezent de 135%, fiind în stadiu avansat de pregătire un număr de alte 14 proiecte regionale;
- O mare parte din aglomerările mai mari de 10.000 locuitori echivalenți care sunt neconforme au fost incluse în aplicațiile POIM, astfel încât la finalizarea proiectelor să fie realizată și infrastructura necesară pentru conformarea aglomerărilor prioritare conform Directivei;
- Implementarea portofoliului de proiecte POIM va conduce, în aria de operare a operatorilor regionali, la creșterea gradului de conectare la servicii de apă de la 71,1% la 86,5% și la creșterea gradului de conectare la sisteme de apă uzată de la 52,8% la 73,1% (95,9% în aglomerările peste 10.000 l.e și 57,3% în aglomerări între 2.000-10.000 l.e.), conform analizelor efectuate la nivelul MFE cu sprijinul asistenței tehnice BERD.

Totodată, pentru a se realiza conformarea deplină la obligațiile ce decurg din implementarea Directivei apei potabile în ceea ce privește analizarea tuturor parametrilor de

■ **Viitoarele regulamente de implementare a fondurilor europene vor ține cont de cerințele de investiții masive ca răspuns la criza economică generată de noul Coronavirus și efectele post-pandemie.**

■ **Alocarea și eficientizarea utilizării fondurilor europene în sectorul de apă și apă uzată și adoptarea de măsuri pentru evitarea procedurilor de infringement reprezintă priorități strategice la nivel național.**

calitate cu frecvența stabilită în actul normativ european, Ministerul Sănătății trebuie să doteze toate cele 41 de laboratoare ale direcțiilor de sănătate publică județene, precum și laboratoarele Institutului Național de Sănătate Publică cu aparatura necesară analizării tuturor parametrilor de calitate. În acest sens este în etapă finală de pregătire proiectul „Laboratorul național pentru monitorizarea calității apei potabile” care va fi finanțat prin POIM.

Având în vedere că asigurarea finanțării și realizarea infrastructurii nu sunt suficiente pentru a asigura îndeplinirea cerințelor din Directivele 91/271/EEC și 98/83/CE, a fost constituit Grupul de lucru interministerial în vederea analizării problemelor legate de apele reziduale.

În cadrul acestui Grup sunt promovate măsuri suplimentare pentru sprijinirea sectorului, prin promovarea de acte normative/modificări legislative, mecanisme de sprijinire a populației vulnerabile pentru conectarea la sisteme de apă și apă uzată, strategii pentru eficientizarea instituțiilor și operatorilor regionali, elaborarea planului de investiții pentru conformare etc.

Nu în ultimul rând, Ministerul Fondurilor Europene promovează în cadrul Programului

Operațional Dezvoltare Durabilă 2021 - 2027 sectorul de apă și apă uzată atât prin finanțarea de proiecte integrate de dezvoltare a sistemelor regionale de apă și apă uzată, proiecte de eficientizare a investițiilor cât și prin acțiuni de consolidare a capacității administrative a operatorilor regionali și a instituțiilor implicate în sector.

Lipsa de performanță din CNAIR și CFR a determinat descentralizarea pregătirii proiectelor pentru infrastructura de transport

Una dintre cauzele identificate de experții de la Ministerul Fondurilor Europene că a dus la riscul de dezangajare a sute de milioane de euro din banii europeni este capacitatea redusă a companiilor de stat - CNAIR și CNCF CFR SA - de a pregăti și implementa în același timp un număr mare de proiecte de infrastructură. Lipsa de performanță a acestor companii a făcut necesară descentralizarea pregătirii proiectelor la nivelul unităților administrative teritoriale. Acestea vor putea angaja experți tehnici în afara organigramei. Rămâne de văzut dacă astfel nu se va accentua criza de personal calificat din sectorul construcțiilor.

Ministrul Marcel Boloș afirmă: ”Plecând tot de la lecțiile învățate în timpul perioadei de programare 2007 - 2013 și în cea actuală (2014 - 2020), propunem o serie de schimbări menite să conducă la o mai bună implementare și absorbție a fondurilor europene. Implicarea

unor actori încă din faza de pregătire și, ulterior, în implementarea proiectelor îi va motiva și vor deveni astfel direct interesați de promovarea și finalizarea unor obiective de investiții”.

Lista Programului Operațional Transport pentru exercițiul bugetar 2021-2027 nu este finalizată

Lista cuprinzând proiectele ce vor fi incluse la finanțare în cadrul Programului Operațional Transport urmează să fie definitivată.

”Cu certitudine vom continua finanțarea acestor proiecte care vor fi făcute în actuala perioadă de programare și vom completa portofoliul cu proiecte de interes național, pentru toate modurile de transport, prioritizate în funcție de anumite criterii bine stabilite”, spune Marcel Boloș, ministrul Fondurilor Europene. Portofoliul va fi completat cu proiectele din Master Planul General de Transport, document strategic de referință pentru strategiile investiționale ale României pe termen mediu și lung.

■ **În cadrul Programului Operațional Dezvoltare Durabilă 2021 - 2027 este promovată sectorul de apă și apă uzată atât prin finanțarea de proiecte integrate de dezvoltare a sistemelor regionale de apă și apă uzată, proiecte de eficientizare a investițiilor, cât și prin acțiuni de consolidare a capacității administrative a operatorilor regionali și a instituțiilor implicate în sector.** ■

